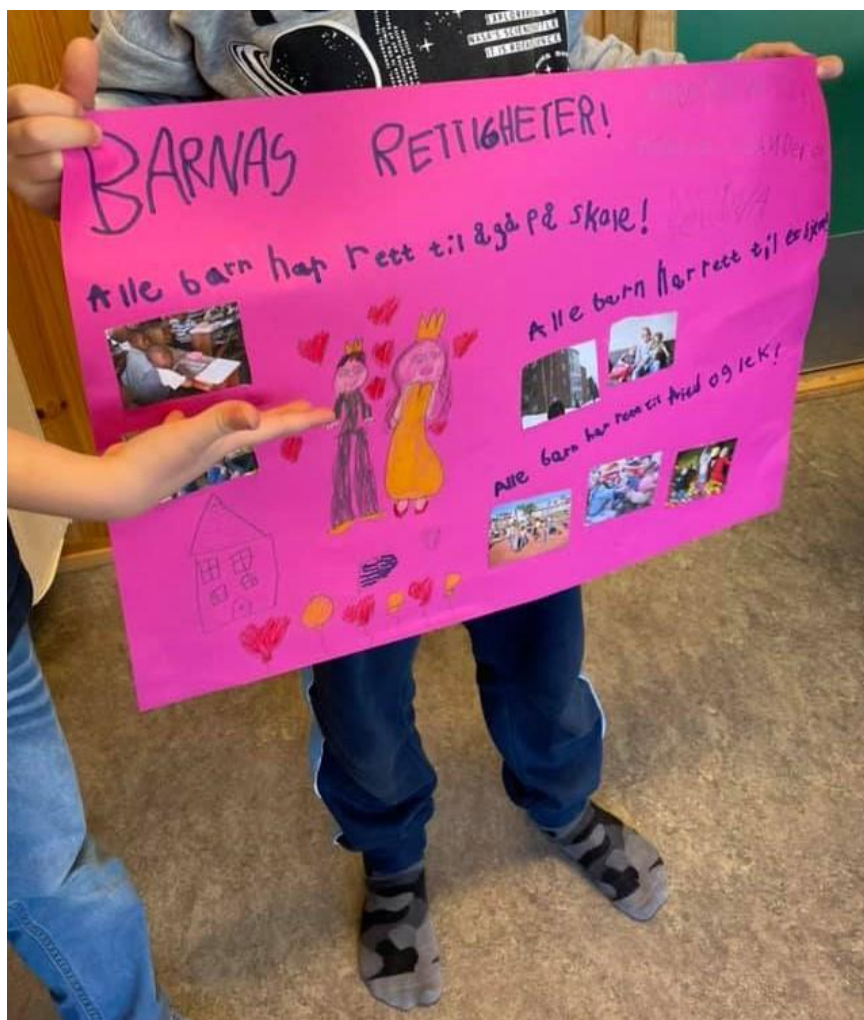

Holmestrand
kommune

HANDLINGSPLAN FOR ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ

Vedtatt av kommunestyret i Holmestrand 28.9.2022. Forenklet versjon.

Innhold

1. Innledning	2
1.1. Retten til et trygt og godt skolemiljø	2
1.1.1. Lovverket	2
2. Eksempler på ulike former for krenkelser	2
3. Mobbing og mistrivsel – hva skal skolen gjøre?	3
3.1. Følge med	3
3.1.1. Hvordan oppdage at elever ikke har det bra?	3
3.2. Gripe inn	3
3.3. Varsle	3
3.4. Undersøke	3
3.5. Sette inn tiltak	4
3.5.1. Hva regnes som at en elev har meldt fra?	4
3.5.2. Hva hvis en elev ikke vil innrømme at han eller hun ikke har det trygt og godt?	4
3.5.3. Hvor lenge skal tiltakene vare?	4
3.6. Dokumentere	4
3.6.1. Skolen må dokumentere hva som gjøres	4
3.6.2. Skolen har to dokumentasjonsplikter	4
3.6.3. Krav om aktivitetsplan	5
3.6.4. I aktivitetsplanen skal det minimum stå	5
3.7. Varsling direkte til Statsforvalteren dersom foresatte ikke opplever at skolens oppfølging har vært god nok	5
4. Forebyggende arbeid	5

1. Innledning

Et godt læringsmiljø legger til rette for trivsel, glede og god utvikling/læring. Alle som jobber i Holmestrandsskolen skal jobbe systematisk og kontinuerlig for å kunne gi alle elever en trygg hverdag. De voksne skal fremstå som gode forbilder og tydelige voksne. Barna skal oppleve å bli lyttet til og tatt på alvor av omsorgsfulle, kompetente og trygge voksne.

1.1. Retten til et trygt og godt skolemiljø

1.1.1. Lowerket

[Kap. 9 A i Opplæringsloven](#) definerer barns rett til et trygt og godt læringsmiljø i skolen fra 1. trinn og ut videregående skole.

Reglene gjelder:

- i timer og i friminutt på skolen
- i leksehjelp som er i skolens regi
- i skolefritidsordningen (SFO)
- i all aktivitet i skolens regi

2. Eksempler på ulike former for krenkelser

Krenkelser ord eller handlinger som gjør at en elev blir lei seg eller ikke har det bra. Krenkelser kan ha ulike former. Det kan være alt fra enkeltstående ytringer eller handlinger til gjentatte episoder. Det omfatter blant annet mobbing, vold, rasisme, trakassering og diskriminering. Det kan også være erting, plaging, negative kommentarer, knuffing, baksnakking, ryktespredning, utfrysing eller andre handlinger som gjør at barn og unge opplever utrygghet, ubehag eller ikke føler seg inkludert i fellesskapet. Både barn, unge og voksne kan krenke.

Følgende definisjon av mobbing legges til grunn:

«negativ handling, gjentatt over tid og hvor det er en ubalanse i styrkeforholdet mellom den/de som utøver og den som blir utsatt for handlingene.»

Olweus (2010), Idsøe og Roland, 2017.

Det er den som oppfatter seg krenket som har definisjonsmakten, og denne skal alltid legges til grunn.

3. Mobbing og mistrivsel – hva skal skolen gjøre?

Hele aktivitetsplikten beskrives her: [Aktivitetsplikten udir](#)

3.1. Følge med

Alle som arbeider ved skolen, har en plikt til å følge med på hva som skjer på skolen og gripe inn hvis de ser krenkelser som for eksempel mobbing.

Det kan være vanskelig å oppdage mobbing, for eksempel utestenging, baksnakking og mobbing på nett.

3.1.1. Hvordan oppdage at elever ikke har det bra?

- gjennom å snakke med elevene
- de ansatte ser noe eller fanger opp noe i samtaler med andre elever
- foreldre som tar kontakt fordi de melder fra om det har skjedd noe på skolen.
- eleven forteller om mistrivsel
- endringer i atferd hos elever, eller endringer i klasse- eller skolemiljøet.
- noen elever blir stille og trekker seg tilbake i lek eller deltar ikke i lek og aktiviteter, mens andre trer tydelig fram og gir beskjed når ting blir vanskelige.
- endringer i klasser kan være mer bråk og uro, endringer sosialt og hvilke barn som leker sammen
- undersøkelser (Elevundersøkelsen og Spekter)
- Følge med på eleven i friminuttene

3.2. Gripe inn

Skolene skal ha nulltoleranse mot mobbing, vold, diskriminering og trakassering, men også mot mindre alvorlige krenkelser. Voksne må stanse slåsskamper og elever som kaller andre stygge ting. Voksne kan kun bruke fysisk makt for å hindre at en elev skader seg selv eller andre.

3.3. Varsle

Alle som jobber på skolen, skal varsle rektor hvis de ser eller mistenker at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Grunnen til varsling kan være:

- observasjoner av elevene
- tilbakemeldinger i undersøkelser
- beskjeder fra foreldre eller medelever
- aktivitet i sosiale medier
- at en elev sier fra at han eller hun ikke trives på skolen

Rektor må varsles raskt hvis du ser at en voksen krenker en elev, noe som er ekstra alvorlig.

3.4. Undersøke

Hvis noen som jobber i skolen ser eller mistenker at en elev ikke har det trygt og godt, skal de undersøke saken med en gang. Hvis elever selv sier ifra om at de ikke har det bra, skal skolen alltid undersøke saken nærmere. Det er helt nødvendig for å kunne sette inn gode, egnede tiltak.

Hvis en ansatt er den som mobber, diskriminerer eller trakasserer en elev er det enda strengere krav til å undersøke saken så raskt som mulig.

Det som skjer mellom elever etter skoletid, kan påvirke hvordan en elev har det på skolen. Mobbing ved hjelp av mobiltelefon og på nett foregår mest utenfor skolen, men kan likevel påvirke hvordan eleven har det på skolen. Hvis en elev opplever å ikke ha det bra på skolen, plikter skolen å ta tak i problemet.

Skolen skal sørge for elevenes blir hørt når de undersøker saker. Skolen må ta hensyn til barnets beste i alle vurderinger og handlinger for å oppfylle aktivitetsplikten.

[Les om barnets beste i barnekonvensjonen](#) (barneombudet)

3.5. Sette inn tiltak

Skolen har plikt til å

- sette inn egnede tiltak for alle elever som opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt, uansett årsak
- følge opp tiltakene
- sjekke om tiltakene virker
- legge til eller endre tiltak hvis det er nødvendig

3.5.1. Hva regnes som at en elev har meldt fra?

Det er elevens egen opplevelse av at han eller hun ikke har et trygt og godt skolemiljø som utløser tiltaksplikten. Det er skolens ansvar å fange opp at elevene sier ifra om at de ikke har det bra på skolen.

3.5.2. Hva hvis en elev ikke vil innrømme at han eller hun ikke har det trygt og godt?

Skolen må vurdere barnets beste, og det kan i noen tilfeller være barnets beste å sette inn tiltak selv om eleven ikke ønsker dette selv. Skolen skal likevel finne ut hva eleven mener og høre hva den har å si.

[Hva er egnede tiltak?](#) (Udir)

3.5.3. Hvor lenge skal tiltakene vare?

Tiltaksplikten løper så lenge en elev opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt og det finnes egnede tiltak som kan settes inn.

3.6. Dokumentere

3.6.1. Skolen må dokumentere hva som gjøres

Skolen må skrive ned hva de gjør for å sørge for at elever har det trygt og godt på skolen.

Dokumentasjonen skal sikre at:

- elever og foreldre får et bevis på at skolen tar saken deres på alvor og at de forplikter seg til å hjelpe eleven

3.6.2. Skolen har to dokumentasjonsplikter

- dokumentere hvilke tiltak de planlegger å gjennomføre - gjennom en aktivitetsplan
- dokumentere hva de har gjort for å følge opp delpliktene i hver enkelt sak, det vil si følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak

3.6.3. Krav om aktivitetsplan

Aktivitetsplanen er en skriftlig plan som skolen må lage i det de får vite at en elev ikke har det trygt og godt på skolen. I tillegg kan skolen også velge å lage en aktivitetsplan for klassen, som kan ta for seg en situasjon eller utfordring der flere elever er involvert.

3.6.4. I aktivitetsplanen skal det minimum stå

- hvilket problem som skal løses
- hva skolen har planlagt
- når tiltakene skal gjennomføres
- hvem som er ansvarlig
- når tiltakene skal evalueres

3.7. Varsling direkte til Statsforvalteren dersom foresatte ikke opplever at skolens oppfølging har vært god nok

Statsforvalteren er statens representant i fylket. Hvis en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, bør eleven eller foreldrene gi beskjed til rektor på skolen. Hvis en elev eller foreldrene ikke er fornøyd med hvordan skolen følger opp saken for at eleven skal få det trygt og godt, kan de melde fra til statsforvalteren. Å melde fra til statsforvalteren er aktuelt hvis saken allerede er tatt opp med rektor. Skolen skal ha blitt varslet og fått mulighet til å følge opp før man kontakter Statsforvalteren.

[Fullstendige retningslinjer](#) (Udir)

4. Forebyggende arbeid

Skolene skal legge vekt på å bygge et godt læringsmiljø ved hele skolen. De ansatte skal følge nøye med på det som skjer for å kunne avdekke om en elev ikke har et trygt og godt læringsmiljø.

Utdanningsdirektoratet har kommet frem til fem faktorer som er grunnleggende for å utvikle og opprettholde et godt læringsmiljø.

- God ledelse, organisasjon og kultur for læring
- Lærerens evne til å lede klasser og grupper
- Positive relasjoner mellom elev og lærer
- Positive relasjoner og kultur for læring blant elevene
- Godt samarbeid mellom skole og hjem

HVA	HVORDAN/INNHold	ANSVAR
Programarbeid	Skolene skal jobbe kontinuerlig med det programmet de har. (SMART, MOT ol.) Dette arbeidet skal dokumenteres og være en del av skolens årshjul og skriftlige planer.	Rektor
Inspeksjon	Det skal være tilstrekkelig med voksne ute og de skal dekke hele uteområdet. Elevrådet bør involveres for å kartlegge områder der mobbing kan foregå, der må det være voksne. Det skal foreligge en rutine for hvordan inspeksjon skal utføres. Denne må følges opp og evalueres.	Rektor Ledergruppa

Bruk av mobiltelefon	Lærere og ledelse ved kommunens ungdomsskoler vurderer å innføre mobilfri skoledag.	Rektor
Læringsmiljøsamtaler	Kontaktlærer har ukentlig samtaler med elevene. Disse må dokumenteres. Klassemøter med mobbing som tema gjennomføres i løpet av året.	Kontaktlærer
Trivselsfremmende tiltak	Tiltakene skal inn i skolens årshjul, og skriftlige planer. Tiltakene må evalueres hvert år med fokus på forebygging. Elevrådet skal involveres.	Ledelsen
Informasjon	Retten til et trygt og godt læringsmiljø skal være tema på foreldremøter og FAU-møter på høsten.	Ledelsen Kontaktlærer